

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 37/25

Luksemburgā, 2025. gada 21.martā

Tiesu darbības statistika 2024. gadā: Tiesā iesniegto lietu skaita un iestādē kopumā pabeigto lietu skaita ievērojams pieaugums

Gada laikā pabeidzot 922 lietu izskatīšanu, Vispārējai tiesai ir uzlabojusi iepriekšējā gada sniegumu un ievērojami pārsniegusi pēdējo gadu vidējos rādītājus. Tai ir arī izdevies būtiski samazināt neizskatīto lietu uzkrājumu

Tiesa

1. Pagājušo gadu var atzīt par **ārkārtēju gadu** gan Tiesā iesniegto lietu skaita, gan visā iestādē pabeigto lietu skaita ziņā.
2. 2024. gadā Tiesā tika iesniegtas **920** lietas, kas atspoguļo 12 % pieaugumu, savukārt tā pabeidza **863** lietas, kas nozīmē 10 % pieaugumu un ir gandrīz tāds pats skaits kā rekordlielais 2019. gadā pabeigto lietu skaits.
3. **2024. gada skaitļi atgādina 2019. gadā sasniegtos vēsturiski maksimālos līmeņus** un pilnībā pamato **lēģislatīvo reformu**, kura stājās spēkā 2024. gada 1. septembrī un kura attiecas uz Tiesas prejudiciālās kompetences daļēju nodošanu Vispārējai tiesai noteiktās īpašās jomās ¹. 2024. gada pēdējos trijos mēnešos iesniegto un Vispārējai tiesai nodoto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu skaits bija 19 lūgumi no 12 dažādām dalībvalstīm.

Vispārējā tiesa

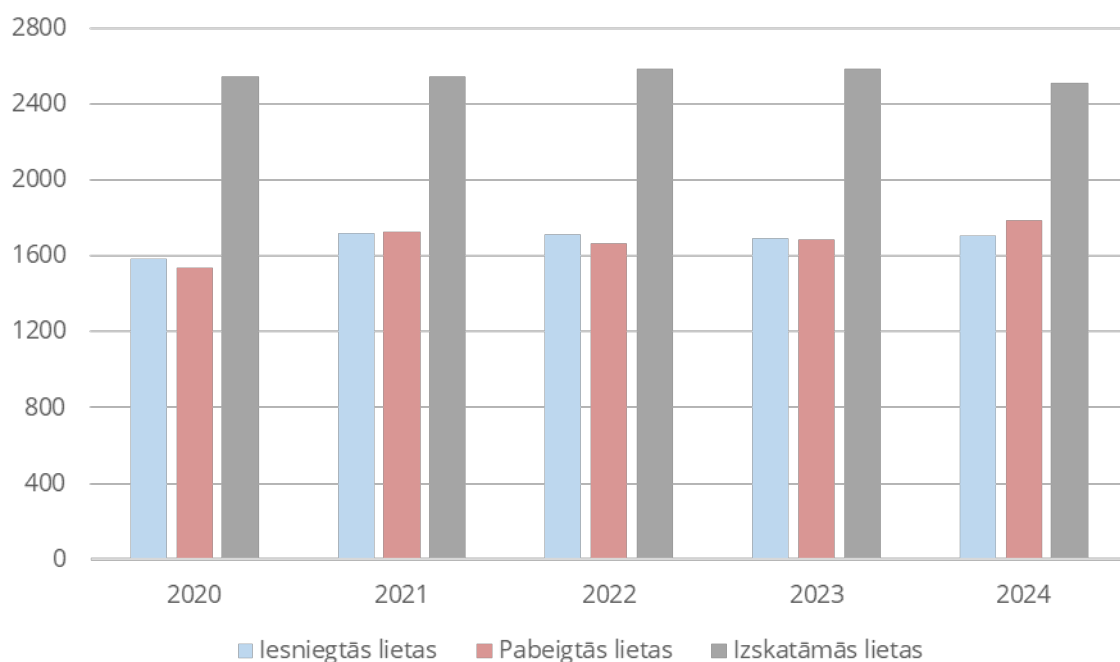
4. **2024. gada laikā pabeidzot 922 lietu izskatīšanu, Vispārējai tiesai klājas vēl labāk nekā iepriekšējā gadā** un ievērojami labāk nekā vidēji pēdējos gados.
5. Vispārējai tiesai arī izdevies būtiski **samazināt neizskatīto lietu uzkrājumu**: nepabeigto lietu skaits ir 1302 – viszemākais rādītājs kopš 2015. gada.

Abās tiesās iesniegto lietu skaits 2024. gadā ir 1706. Šis skaitlis ir salīdzināms ar iepriekšējiem gadiem (1689 lietas 2023. gadā ², 1710 lietas 2022. gadā un 1720 lietas 2021. gadā).

Runājot par izskatīto lietu skaitu, Tiesa un Vispārējā tiesa 2024. gadā kopumā pabeidza 1785 lietas, kas ir lielisks rezultāts, salīdzinot ar iepriekšējos gados panākto (1687 lietas 2023. gadā, 1666 lietas 2022. gadā un 1723 lietas 2021. gadā).

Savukārt abās tiesās izskatāmo lietu skaits, proti, 2508 ³, ir samazinājies salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (2587 lietas 2023. gadā) un ir zemāks par 2020.–2022. gadā novēroto līmeni.

Iestādes tiesu darbības vispārīgā attīstība 2020.–2024. gadā

Pārskats	2020	2021	2022	2023	2024
Iesniegtās lietas	1584	1720	1710	1689	1706
Pabeigtās lietas	1540	1723	1666	1687	1785
Izskatāmās lietas	2544	2541	2585	2587	2508

Tiesa

2024. gadā Tiesā **iesniegto lietu** skaits bija **920**. Tas nav vislielākais skaits šīs tiesas vēsturē, jo rekords tika sasniegts pirms pieciem gadiem – 2019. gadā tika ierosinātas 966 jaunas lietas, tomēr šis skaitlis joprojām veido **12 % pieaugumu** salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (821 jauna lieta 2023. gadā).

Pagājušajā gadā Tiesā iesniegto lietu dalījums pēc priekšmeta kopumā ir tāds pats kā iepriekšējos gados. Tāpat kā iepriekš, 2024. gadā Tiesā ir iesniegtas daudzas lietas saistībā ar **patērētāju un vides aizsardzību, sociālo politiku un transportu, kā arī konkurenci un valsts atbalstu**. Liels lietu skaits attiecas uz **ekonomikas un monetāro politiku un ierobežojošiem pasākumiem, kas pieņemti saistībā ar karu Ukrainā, kā arī brīvības, drošības un tiesiskuma telpu**. Tādējādi 2024. gadā Tiesā pēdējā minētajā jomā tika iesniegtas ne mazāk kā 123 lietas, tostarp 117 lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu, t.i., par 40 lietām vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Tiesa **pabeidza 863 lietas**, kas ir gandrīz tāds pats skaits kā rekordliels skaits pirms pieciem gadiem (865 lietas). Šis rezultāts, kas ir par 10 % lielāks, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kurā tika pabeigtas 783 lietas, atspoguļo tiesas turpinātos centienus tikt galā ar savu darba slodzi.

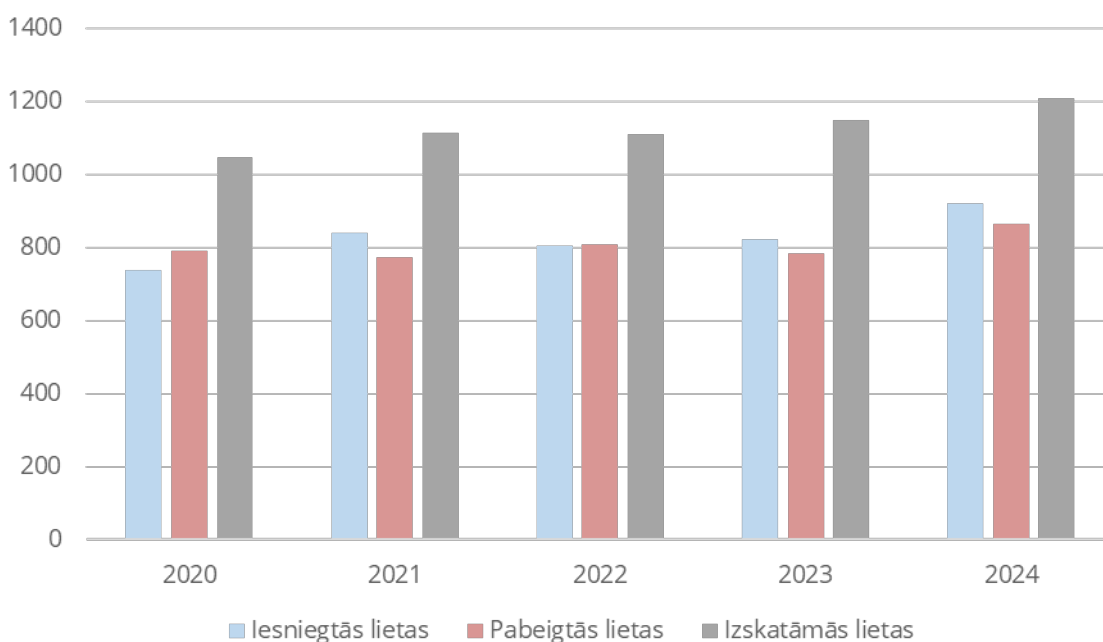
Vidējais lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izskatīšanas ilgums ir palielinājies no 16,8 mēnešiem 2023. gadā līdz 17,2 mēnešiem 2024. gadā, savukārt **tiešo prasību izskatīšanas ilgums šajā pašā laikposmā ir palielinājies no 20,8 mēnešiem līdz 21,5 mēnešiem**. Turpretim lietu, kuras izskata steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, vidējais izskatīšanas ilgums ir samazinājies no 4,3 mēnešiem 2023. gadā līdz 3,3 mēnešiem 2024. gadā.

Saistībā ar pieņemto nolēmumu sadalījumu pa iztiesāšanas sastāvu veidiem īpaši jānorāda uz **virspalātas pieņemto nolēmumu skaita lielu pieaugumu**. 2024. gadā šādā iztiesāšanas sastāvā tika pabeigtas 74 lietas salīdzinājumā ar 36 lietām tikai gadu agrāk.

Lai gan Tiesas pabeigto lietu skaits 2024. gadā bija ārkārtīgi liels, tomēr tas joprojām ir mazāks par šajā pašā gadā ierosināto lietu skaitu, kā rezultātā ir **palielinājies izskatāmo lietu skaits**, kas 2024. gada 31. decembrī sasniedza **1206** lietas. Tas ir vislielākais skaits, kāds jebkad reģistrēts Tiesas reģistros. Lai gan tas liecina par Savienības iedzīvotāju un dalībvalstu tiesu uzticēšanos Tiesai, lai atrisinātu Savienības tiesību interpretācijas jautājumus, tas arī izceļ, cik svarīga ir tiesību aktu reforma, kura stājas spēkā 2024. gada oktobrī un kuras mērķis ir līdzsvarot darba slodzi starp Tiesu un Vispārējo tiesu, pēdējai minētajai nododot daļu no Tiesas prejudiciālās kompetences.

Kā uzsver Eiropas Savienības Tiesas priekšsēdētājs Koen Lenaerts, *"sarežģītajā globālajā kontekstā Eiropas Savienības Tiesai ir izdevies saglabāt savu virzību, vadoties no Līgumos tai uzticētās tiesiskuma un tiesību pārākuma misijas. Tā ik dienas turpināja savu darbu, aizsargājot Eiropas Savienības pamatvērtības un piedaloties dalībvalstu kopējās tiesību sistēmas veidošanā. Tā ir arī definējusi jaunus atskaides punktus, kam būs nozīme tās darbībai turpmākajos gados."*

Tiesas vispārīgā darbība: iesniegtās, pabeigtās un izskatāmās lietas (2020.–2024. gads)

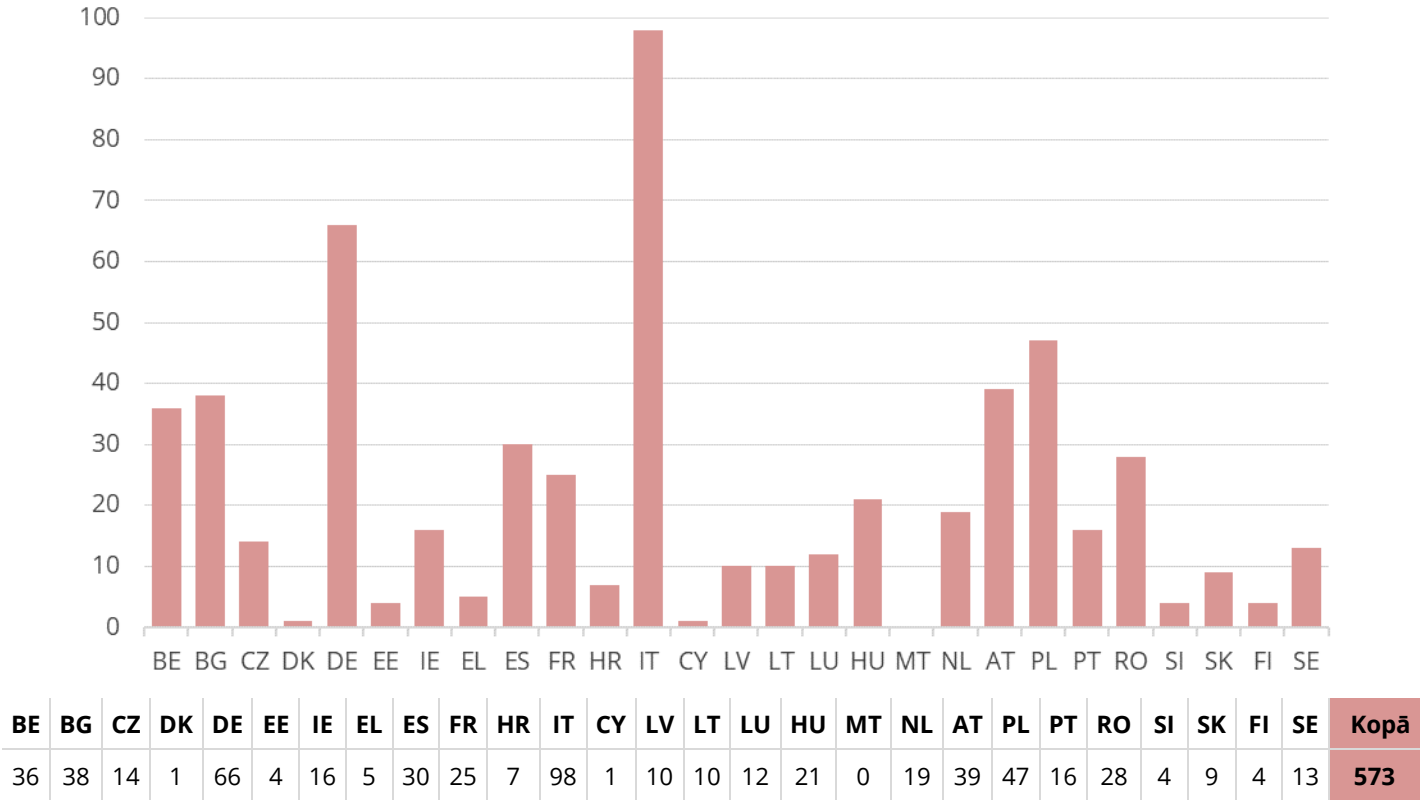

Pārskats	2020	2021	2022	2023	2024
Iesniegtās lietas	737	838	806	821	920
Pabeigtās lietas	792	772	808	783	863
Izskatāmās lietas	1047	1113	1111	1149	1206

Tiesai 2024. gadā iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ģeogrāfiskās izcelsmes analīze ir ļoti informējoša. Lai gan **Itālijas** tiesu lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu 2023. gadā ievērojami samazinājās, to skaits 2024. gadā būtiski pieauga, jo šīs tiesas 2024. gadā pie Tiesas ir vērsušās ar gandrīz simts lūgumiem sniegt prejudiciālu

nolēmumu (98, salīdzinot ar tikai 43 lūgumiem 2023. gadā), kas ir lielākais lūgumu skaits gadā no šīs valsts. Turpretī **Vācijas** tiesu iesniegto lūgumu skaits ir mainījies pretējā virzienā, jo šis skaits – 66 – ir mazākais pēdējo 15 gadu laikā; 2023. gadā tie joprojām bija 94 lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu un 140 lūgumi trīs gadus iepriekš (2020. gadā), savukārt **Polijas** tiesu iesniegto lūgumu skaits saglabājās stabils – 2024. gadā šīs tiesas vērsās Tiesā 47 reizes (salīdzinājumā ar 48 lūgumiem iepriekšējā gadā). Tām seko secīgi **Austrijas**, **Bulgārijas** un **Beļģijas** tiesas ar attiecīgi **39**, **38** un **36** lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko Tiesā iesniegušas dalībvalstu tiesas (2024)

Vispārējā tiesa

Vispārējā tiesā **iesniegto lietu** skaits 2024. gadā ir **786**.

Saistībā ar strīdiem **intelektuālā īpašuma tiesību** jomā ir konstatējams neliels ierosināto lietu skaita samazinājums (268 lietas salīdzinājumā ar 309 lietām 2023. gadā), lai gan Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (*EUIPO*) apelācijas padomes ir pabeigušas vairāk procesu nekā iepriekšējā gadā. Tendence uz šo strīdu skaita samazināšanos Vispārējā tiesā varētu apstiprināties, jo *EUIPO* apelācijas padomēs iesniegto apelācijas sūdzību skaits ir samazinājies (–6 %) un tiek veicināta alternatīvu strīdu izšķiršanas mehānismu izmantošana *EUIPO*.

Ar **ekonomikas un monetāro politiku** – jomu, kas tostarp ietver banku tiesības – saistīto lietu ir daudz mazāk, it

īpaši pret Vienoto noregulējuma valdi celto prasību ⁴.

Strīdos par **digitālo tirgu un pakalpojumu regulējumu** tika ierosinātas sešas lietas saistībā ar Regulu (ES) 2022/2065 par digitālajiem pakalpojumiem (*Digital Services Act, DSA* (Digitālo pakalpojumu akts)), kuras attiecas uz "ļoti lielas tiešsaistes platformas" statusa noteikšanu vai uz uzraudzības maksas summu, un divas lietas saistībā ar Regulu (ES) 2022/1925 par digitālajiem tirgiem (*Digital Markets Act, DMA* (Digitālo tirgu akts)), kuras attiecas uz "vārtziņa" statusa piešķiršanas lēmumiem. **Šajā posmā Vispārējā tiesa vēl nav saņēmusi lietas par to, kā Komisija nodrošina šiem tirgus dalībniekiem uzlikto materiālo pienākumu īstenošanu, – lietas, kuras turpmākajos gados varētu papildināt tiesvedību skaitu.**

Strīdi par **ierobežojošiem pasākumiem** joprojām ir nemainīgā līmenī salīdzinājumā ar 2023. gadu (63 lietas). Tāpat jaunās lietas šajā jomā lielākoties (47 prasības no 63) skar virkni ierobežojošo pasākumu, kurus Eiropas Savienība pieņēmusi attiecībā uz fiziskām un juridiskām personām saistībā ar karu **Ukrainā**.

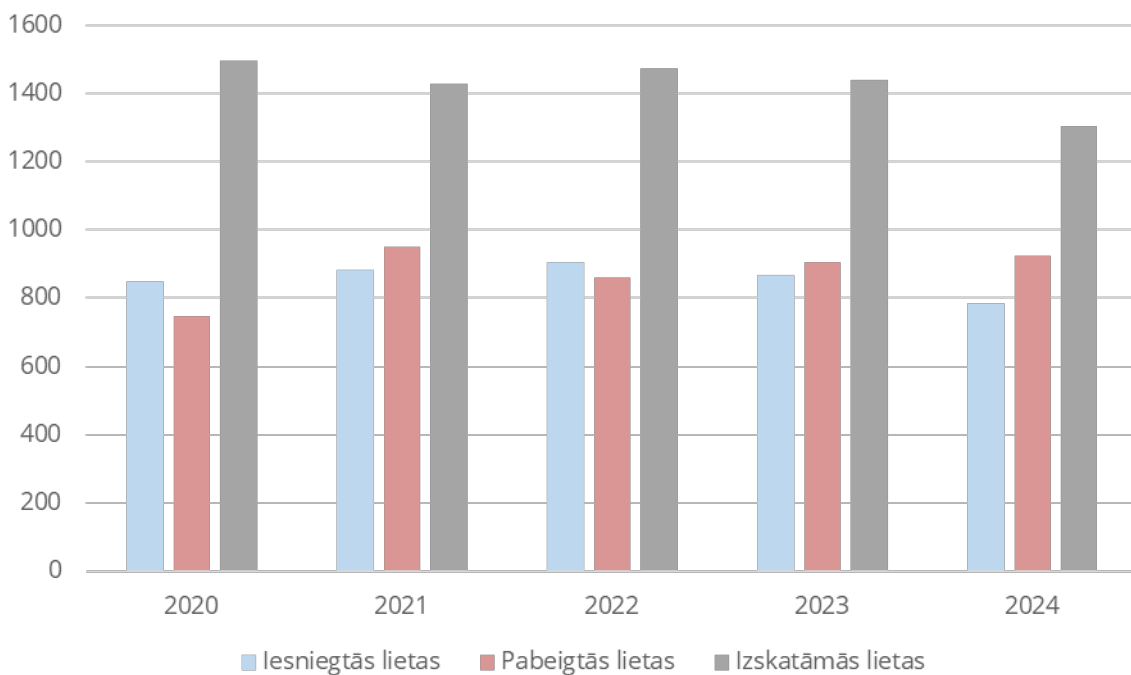
Tradicionālajās Vispārējās tiesas strīdu jomās **civildienests** ieņem nemainīgu vietu (78 lietas salīdzinājumā ar 82 lietām 2023. gadā). **Valsts atbalsta** jomā līmenis ir pieaudzis no tikai 10 lietām 2023. gadā līdz 23 lietām, kas tomēr joprojām ir krietni zem vēsturiski augstākajiem rādītājiem. Visbeidzot, tāpat kā 2022. un 2023. gadā, **konkurences** jomā joprojām ir maz lietu – 10 jaunas lietas 2024. gadā.

Gada laikā **pabeidzot 922 lietu** izskatīšanu, Vispārējai tiesai klājas vēl labāk nekā iepriekšējā gadā un ievērojami labāk nekā vidēji pēdējos gados. Tai ir izdevies tādējādi būtiski samazināt neizskatīto lietu uzkrājumu: pabeigtās lietas par 136 vienībām pārsniedz jaunās lietas, un nepabeigto lietu skaits 2024. gada 31. decembrī ir 1302 (ja 2023. gadā ierosināto 404 būtībā identisku lietu grupu uzskaita kā vienu lietu, jo kopējais bruto skaits ir 1705 lietas). Tas ir viszemākais rādītājs kopš 2015. gada.

Vidējais tiesvedības ilgums ir saglabājies gandrīz stabils, uzrādot ļoti nelielu pieaugumu. 2024. gadā tas ir **18,5** mēneši lietās, kas pabeigtas ar spriedumu vai rīkojumu (salīdzinot ar 18,2 mēnešiem 2023. gadā), un **22,1** mēnesis (salīdzinot ar 21 mēnesi 2023. gadā), ja ņem vērā tikai lietas, kas pabeigtas ar spriedumu. Vidējais tiesvedības ilgums šajā pēdējā kategorijā svārstās starp 42,6 mēnešu ilgumu konkurences tiesību lietās (37,2 mēneši valsts atbalsta lietās) un 13,5 mēnešiem intelektuālā īpašuma lietās. Vidējo tiesvedības ilgumu šajās jomās ir palielinājusi vairāku senu sarežģītu lietu vai lietu grupu izskatīšana, it īpaši valsts atbalsta, konkurences vai arī banku tiesību jomā. Turpmākajos gados šim faktoram būtu jākļūst mazāk nozīmīgam un vidējam tiesvedības ilgumam tāpat būtu jāsamazinās.

Kā uzsver Vispārējās tiesas priekšsēdētājs *Marc van der Woude*, "*ar savu jauno kompetenci prejudiciālu nolēmumu jomā, kā arī ar jaunajiem pienākumiem, kas izriet no apelācijas sūdzības pieļaujamības noteikšanas mehānisma paplašināšanas, Vispārējās tiesas rīcībā ir visi nepieciešamie instrumenti, lai efektīvi un proaktīvi izskatītu tajā iesniegtās lietas, vienlaikus gatavojoties nākamajam trīsgadu laikposmam, kas sāksies 2025. gada oktobrī*".

Vispārējās tiesas vispārīgā darbība: iesniegtās, pabeigtās un izskatāmās lietas (2020.–2024. gads)

Pārskats	2020	2021	2022	2023	2024
Iesniegtās lietas	847	882	904	868	786
Pabeigtās lietas	748	951	858	904	922
Izskatāmās lietas	1497	1428	1474	1438	1302

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Palieciēt ar mums!

¹ Runa ir par šīm sešām jomām: 1) kopējā pievienotās vērtības nodokļa sistēma (PVN), 2) akcīzes nodokļi, 3) Muitas kodekss, 4) preču tarifu klasifikācija kombinētajā nomenklatūrā, 5) kompensācija un atbalsts pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu vai transporta pakalpojumu kavēšanos vai atcelšanu un 6) siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma.

² Par vienu lietu skaitot 404 lietu virkni, kas Vispārējā tiesā ierosinātas 2023. gada oktobrī un būtībā ir identiskas. Šīs prasības (no T-620/23 līdz T-1023/23) attiecas uz grozījumiem Eiropas Parlamenta deputātu brīvprātīgajā papildu pensiju shēmā.

³ Turpat.

⁴ Tas ir izskaidrojams ar to, ka kopš 2024. gada Vienotā noregulējuma valde pārtrauca iekasēt *ex ante* iemaksas no iestādēm, kurām tās bija jāmaksā Vienotajā noregulējuma fondā, kas arī bija galvenais strīdu avots. 2024. gadā celto 14 prasību mērķis ir panākt lēmuma par *ex ante* iemaksām Vienotajā noregulējuma fondā par 2021. gadu atkārtotu pieņemšanu, un tās ir jāpieskaita 48 lietām par iemaksām par 2023. gadu.